سرآمد اقتصاد

سه شنبه - ۲۶ آبان ۱۴۰۵ - سال دوازدهم - شماره ۲۶۳۷

«سر آمد» گزارش می‌دهد؛

رپرتاژ امید برای وعده‌گاه پروژه قشم

پاسخ منطقه آزاد قشم برای سال‌ها بلاتکلیفی پل خلیج فارس چیست؟

سرآمد گروه گزارش - امید اسماعیلی - «پل خلیج فارس» برای اقتصاد دریایی، شبکه حمل‌ونقل، تجارت و جایگاه ترانزیتی جزیره قشم، بندرعباس و هرمزگان از اهمیت قابل توجهی برخوردار است. اما همین اهمیت، ضرورت نظارت بر روند اجرای آن را دوچندان می‌کند. علاوه بر مزایای احتمالی پروژه، باید درباره هزینه‌ها، منابع مالی، موانع اجرایی، آثار زیست‌محیطی، وضعیت قراردادها و زمان‌بندی تحقق آن نیز پاسخ‌های روشن ارائه شود.

گزارش اخیر خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران درباره پل خلیج فارس که در آن مسئولان از اهمیت راهبردی پروژه، ضرورت سرمایه‌گذاری، ادامه پیگیری‌ها و لزوم تسریع در اجرا سخن گفته‌اند، پرسشی اصلی را پیش می کشد که چرا پروژه‌ای که سال‌هاست از آن به‌عنوان حلقه اتصال قشم به سرزمین اصلی و یکی از طرح‌های مهم توسعه‌ای کشور یاد می‌شود، هنوز به سرانجام نرسیده است؟

مردم جزیره قشم و فعالان اقتصادی منطقه بارها درباره اهمیت پل خلیج فارس شنیده‌اند. دیگر نیازی نیست با هر سفر یک مقام مسئول، بازدید از کارگاه، برگزاری نشست و تکرار عبارت‌هایی مانند «عزم جدی دولت» و «ضرورت تسریع در اجرا»، اهمیت این پروژه برای افکار عمومی تشریح شود. آن‌چه امروز اهمیت دارد، پاسخ به چرایی توقف‌های مکرر، مشخص شدن منابع مالی، معرفی سرمایه‌گذار، تعیین تکلیف عملیات اجرایی و ارائه برنامه‌ای روشن برای تکمیل پروژه است.

گزارش ایرنا اگرچه اظهارات چند مقام مسئول را درباره این طرح منعکس کرده، اما همین اظهارات پرسش‌های مهم‌تری را پیش روی افکار عمومی قرار می‌دهد؛ پرسش‌هایی که بیش از همه متوجه سازمان منطقه آزاد قشم به‌عنوان یکی از متولیان اصلی پی‌گیری این پروژه است. این سازمان باید روشن کند که حاصل سال‌ها پیگیری، نشست و بازدید مسئولان، در عمل چه میزان پیشرفت و چه دستاورد مشخصی برای پل خلیج فارس به همراه می‌آورد؟

انتقاد عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس

در این گزارش، اظهارات علاءالدین بروجردی، رئیس انجمن دوستی ایران و چین و عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. او با انتقاد از طولانی شدن روند اجرای پروژه، این تأخیر را تأسف‌بار توصیف کرده و بر ضرورت استفاده از ظرفیت‌های فنی، مالی و سرمایه‌گذاری خارجی برای تعیین تکلیف پل خلیج فارس تأکید کرده است.

این اظهارات بروجردی را باید مهم‌ترین بخش انتقادی گزارش دانست. وقتی یک مقام حاضر در بازدید، از طولانی شدن روند اجرای پروژه انتقاد می کند، پرسش اصلی باید متوجه دلایل این تأخیر و عملکرد دستگاه‌های مسئول باشد: این توقف‌ها ناشی از چه عواملی بوده است؟ کدام تصمیم‌ها به نتیجه نرسیده‌اند؟ سازمان منطقه آزاد قشم در سال‌های گذشته برای تأمین منابع مالی و پیشبرد پروژه چه اقداماتی انجام داده و چرا هنوز سازوکار اجرایی و مالی آن به سرانجام نرسیده است و ...

تأکید بروجردی بر استفاده از ظرفیت چین و سایر سرمایه‌گذاران خارجی نیز موضوعی قابل توجه است؛ اما جذب سرمایه خارجی صرفاً با اعلام آمادگی و اشاره به ظرفیت‌های اقتصادی کشورها محقق نمی‌شود. وجود سرمایه‌گذار واقعی، توافق مالی مشخص، قرارداد قابل اجرا و تضمین‌های لازم، پیش‌نیاز تبدیل این اظهارات به اقدام عملی است.

گزارش اقدامات منطقه آزاد قشم

در بخش دیگری از این گزارش، محمدرضا کلائی، مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم، از آخرین وضعیت عملیات اجرایی، مراحل ساخت سازه‌های اصلی، اقدامات انجام‌شده برای آماده‌سازی بخش‌های مختلف و برنامه‌های پیش‌بینی‌شده برای ادامه فعالیت‌ها گزارش داده است. این اظهارات در نگاه نخست می‌تواند نشانه‌ای از ادامه پیگیری‌های اجرایی باشد، اما پرسش اصلی همچنان پابرجاست: این اقدامات در عمل چه میزان پیشرفت برای پروژه به همراه داشته است؟

وقتی مدیرعامل منطقه آزاد از ساخت سازه‌های اصلی و آماده‌سازی بخش‌های مختلف سخن می گوید، انتظار می‌رود اطلاعات دقیق‌تری نیز ارائه شود. چه میزان از عملیات باقی مانده و برای ادامه آن چه منابع مالی در اختیار پروژه قرار دارد؟ برنامه زمانی مشخص برای عبور از مرحله فعلی چیست؟ارائه گزارش از اقدامات انجام‌شده، بدون اعلام شاخص‌های قابل اندازه‌گیری و زمان‌بندی روشن، نمی‌تواند پاسخگوی مطالبه عمومی درباره سرنوشت این پروژه باشد.

از سوی دیگر، محمد آشوری‌تازیانی، استاندار هرمزگان، در جریان بازدید از کارگاه ساخت پل خلیج فارس، تکمیل این پروژه را عاملی مهم در برقراری ارتباط پایدار و مستقیم میان جزیره قشم و سرزمین اصلی دانسته و بر ضرورت شتاب‌بخشی به اجرای آن تأکید کرده است. بی‌تردید اهمیت این پروژه برای استان و جزیره بر کسی پوشیده نیست؛ اما تأکید دوباره بر ضرورت تسریع در اجرا، زمانی اهمیت پیدا می کند که با تصمیم، اعتبار و برنامه عملیاتی همراه باشد.

در بخش دیگری از گزارش به اظهارات حسین فروزان درباره نیاز مالی ۴۰۰ تا ۵۰۰ میلیون دلاری پروژه و پیگیری دولت برای جذب سرمایه‌گذار خارجی اشاره شده است. همچنین روش‌هایی مانند ساخت، بهره‌برداری و واگذاری (BOT) و فاینانس به‌عنوان گزینه‌های تأمین مالی مطرح شده‌اند.

اما در این میان، پرسش مهمی که نباید از آن عبور کرد، نقش و عملکرد سازمان منطقه آزاد قشم در پیگیری این پروژه است. این سازمان طی سال‌های گذشته چه برنامه مشخصی برای خروج پل خلیج فارس از وضعیت بلاتکلیفی ارائه کرده است؟ آیا مذاکرات با سرمایه‌گذاران به نتیجه مشخصی رسیده؟ آیا مدل تأمین مالی پروژه نهایی شده است؟ چه موانعی بر سر راه اجرا وجود دارد و برای رفع آنها چه اقداماتی صورت گرفته است؟

وقتی رقم ۴۰۰ تا ۵۰۰ میلیون دلار برای تکمیل پروژه مطرح می‌شود، انتظار می‌رود سازمان منطقه آزاد قشم به‌جای تکرار ضرورت جذب سرمایه‌گذار، گزارشی شفاف از اقدامات انجام‌شده، مذاکرات صورت‌گرفته، موانع موجود و برنامه زمانی پیش‌رو ارائه کند. افکار عمومی حق دارد بداند پیگیری‌های اعلام‌شده دقیقاً در چه مرحله‌ای قرار دارند و چه زمانی می‌توان انتظار داشت این پیگیری‌ها به قرارداد و عملیات اجرایی منجر شوند.

«سفرهای مسئولان» وعده، بازدید و عکس یادگاری!؟

پل خلیج فارس در طول سال‌های گذشته، بارها به یکی از موضوعات ثابت سفر مسئولان به جزیره قشم تبدیل شده است. از استانداران وقت هرمزگان گرفته تا مدیران و مسئولان کشوری، تقریباً هر مقامی که به جزیره سفر می‌کند، به این پروژه یا بازدیدی دارد و یا اشاره‌ای دارد؛ از اهمیت راهبردی آن می گوید، بر ضرورت تسریع در اجرا تأکید می کند، در محل پروژه بازدیدی انجام می‌دهد و عکس یادگاری می گیرد و سپس جزیره را ترک می کند.

اما پس از این سفرها کدام وعده به مرحله اجرا می‌رسد؟ کدام تصمیم مالی نهایی می‌شود؟ کدام گره اجرایی باز می‌شود؟ و مهم‌تر از همه، سازمان منطقه آزاد قشم چه گزارشی از پیگیری مصوبات و نتایج این بازدیدها در اختیار مردم قرار می‌دهد؟

در این میان، مطالبه‌گری خبرنگاران محلی و رسانه‌های منطقه باید بر پیگیری عملکرد دستگاه‌های مسئول متمرکز باشد. خبرنگاران محلی به دلیل حضور در جغرافیای خبر، حلقه اتصال مطالبات مردم با مدیران اجرایی هستند؛ اما آن‌چه اهمیت دارد، پیگیری پاسخ‌ها و بررسی میزان تحقق وعده‌ها در گذر زمان است. انتشار خبر بازدید و اظهارات مسئولان، زمانی ارزش خبری بیشتری پیدا می کند که نتیجه آن نیز در گزارش‌های بعدی دنبال شود.

و اما بحث جدی درباره مسئولیت حرفه‌ای خبرنگاران، ارباب جراید محلی و نمایندگان رسانه‌های جمعی، رسانه قرار نیست با هر سفر مسئولان، فقط امید تازه به جامعه تزریق کنند. شما این را از ما بهتر می‌دانید: «وظیفه رسانه این است که فاصله میان وعده و عمل را اندازه‌گیری کند.» پل خلیج فارس به گزارش‌های پرطمطراق، تیترهای امیدوارکننده و تکرار اهمیت راهبردی نیاز ندارد؛ نیازمند سرمایه‌گذار واقعی، اعتبار قطعی، قرارداد اجرایی، مدیریت پی‌گیر و زمان‌بندی مشخص است.

مردم جزیره قشم سال‌هاست منتظرند، آیا وقت آن نرسیده است سازمان منطقه آزاد قشم به جای تکرار اهمیت این پروژه و بازگویی وعده‌های تازه، گزارشی روشن از عملکرد خود ارائه کند و به یک پرسش اساسی پاسخ دهد: «پل خلیج فارس چه زمانی از ایستگاه وعده‌ها عبور می کند»؟

شیلات

صید ۷۵۰۰ تُن انواع آبزیان در آب‌های دور شهرستان سیریک

رئیس اداره شیلات شهرستان سیریک از ثبت رکورد صید ۷۵۰۰ تُنی انواع آبزیان توسط شناورهای آب‌های دور این شهرستان از ابتدای مردادماه تاکنون خبر داد. به گزارش اقتصادسرآمد، مریم جمالدینی با بیان اینکه فصل صید تن‌ماهیان از مرداد ماه آغاز شده و تا خردادماه سال آینده ادامه دارد، اظهار کرد: بر اساس پیش‌بینی‌های صورت گرفته، انتظار می‌رود میزان صید شناورهای آب‌های دور شهرستان سیریک تا پایان فصل صید به ۱۱ هزار تُن برسد. وی با اشاره به گونه‌های صید شده، افزود: «هوور خطی» و «گیدر» از جمله ماهیان صید شده در این آب‌ها هستند که پس از صید برای فرآوری و بسته‌بندی به کارخانه‌های تُن ماهی ارسال می‌شوند. رئیس اداره شیلات شهرستان سیریک با تأکید بر ظرفیت‌های اقتصادی این صنعت بیان کرد: در حال حاضر ۱۳۰ فروند لنج صیادی آب‌های دور در این شهرستان فعالیت دارند که زمینه اشتغال مستقیم حدود ۲۵۰۰ نفر را فراهم کرده‌است. جمالدینی تصریح کرد: فعالیت این شناورها در آب‌های دور، نقشی راهبردی در اشتغال‌زایی، رونق اقتصادی و توسعه پایدار صنعت شیلات شهرستان ایفا می کند. مسعود بارانی مدیرکل شیلات هرمزگان نیز با بیان اینکه سال گذشته ۵۰ هزار تُن ماهی از آب‌های دور صید شده بود، گفت: با توجه به صدور مجوزهای جدید صید و حذف محدودیت فصل موسمی، پیش‌بینی می‌شود میزان صید صیادان آب‌های دور استان تا پایان امسال به حدود ۸۷ هزار تُن برسد. بارانی افزود: حذف محدودیت فعالیت‌های صیادی در فصل موسمی که منجر به آغاز فعالیت شناورها از ابتدای مردادماه شد، نقش مؤثری در افزایش میزان صید داشته است. به گزارش ایسنا به نقل از روابط عمومی اداره کل شیلات هرمزگان در روز یکشنبه ۲۴ آبان، وی در پایان خاطرنشان کرد: تاکنون بیش از ۲۵۰ فروند شناور از آب‌های دور به بنادر استان بازگشته و محموله‌های صید خود را تخلیه کرده‌اند.

رشد ۵۵ درصدی تولید گوشت ماهیان خاویاری و افزایش چهار برابری خاویار در فارس

رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان فارس از رشد قابل توجه تولید خاویار و گوشت ماهیان خاویاری در این استان خبر داد و اعلام کرد: تولید گوشت این گونه‌های ارزشمند آبزی در نیمه نخست سال جاری با رشد ۵۵ درصدی به ۱۲۴ تن و تولید خاویار با افزایش چهار برابری به پنج هزار و ۵۰ کیلوگرم رسیده است، آماری که بیانگر توسعه ظرفیت‌های تولیدی و افزایش توان اقتصادی صنعت شیلات در استان فارس است. به گزارش اقتصادسرآمد، احد بهجت حقیقی با تشریح عملکرد تولید ماهیان خاویاری در ۶ ماهه نخست سال جاری اظهار کرد: تولید گوشت ماهیان خاویاری از ۸۰ تن در مدت مشابه سال گذشته به ۱۲۴ تن افزایش یافته که بیانگر افزایش ۴۴ تنی تولید در این بخش است. وی عنوان کرد: در همین بازه زمانی، تولید خاویار نیز جهشی چشمگیر داشته و از هزار و ۱۴۰ کیلوگرم در نیمه نخست سال گذشته به پنج هزار و ۵۰ کیلوگرم در سال جاری رسیده است که با افزایش سه هزار و ۹۱۰ کیلوگرمی، رشد ۳۴۳ درصدی را نشان می‌دهد.